

**DOI 10.36074/logos-18.10.2024.002**

## ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

**Астаф'єва Катерина Олександрівна<sup>1</sup>, Сотник Сергій Васильович<sup>2</sup>**

---

**1.** канд. екон. наук, доцент,  
доцент кафедри економіки, організації та управління підприємствами  
*Криворізький національний університет, УКРАЇНА*  
**ORCID ID: 0000-0002-3418-7622**

**2.** здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти  
*Криворізький національний університет, УКРАЇНА*

---

Наразі вітчизняні та закордонні дослідники пропонують різні методи оцінювання конкурентоспроможності підприємства. Існує безліч методологічних підходів для оцінки конкурентоспроможності підприємства, що дозволяє класифікувати їх за певними групами та виявляти найбільш ефективні. До ключових методів відносяться аналіз життєвого циклу товару, частки ринку, застосування теорії ефективної конкуренції та визначення конкурентних переваг. Особливу увагу заслуговує оцінка конкурентоспроможності самого продукту, що дозволяє визначити його позицію на ринку та здатність задовольняти вимоги споживачів. Ці підходи дають змогу комплексно оцінити сильні та слабкі сторони компанії, адаптуючи її стратегію до динамічного ринкового середовища [1].

Перераховані методи оцінювання конкурентоспроможності підприємства передбачають порівняння показників аналізованого підприємства з коефіцієнтами підприємств конкурента. Конкуренти на ринку мають різні значення ключових показників ефективності, які залежать від багатьох факторів зовнішнього та внутрішнього середовища. Тому доцільним є не просто порівнювати показник конкурентоспроможності аналізованого підприємства з конкурентом, а робити це з урахування тенденції їх зміни.

У нашій роботі пропонуємо визначити рівень конкурентоспроможності підприємства за умови врахування зміни ключових показників ефективності. Для цього пропонуємо надавати останнім бальний вираз.



## SECTION 1.

### ECONOMIC THEORY, MACRO- AND REGIONAL ECONOMY

Першим кроком необхідно надати характеристику складовим, що визначають конкурентоспроможність підприємства (за умови використання функціонального підходу). Для кожної складової формується перелік коефіцієнтів, які відображають рівень ефективності функціонування на ринку. Спроможність бути прибутковим на ринку і визначає конкурентоспроможність підприємства.

Для переведення окремого коефіцієнту у бальний вираз пропонуємо визначати коефіцієнт його темпу росту. При визначенні коефіцієнту темпу росту необхідно враховувати економічний зміст показника. Тобто, якщо зростання показника призводить до підвищення ефективності діяльності підприємства, використовується формула (1), якщо до зниження - формула (2).

$$I_{K_f} = \frac{K_{f1}}{K_{f0}} - 1 \quad (1)$$

де  $K_{kf}$  – показник, що призводить до підвищення ефективності діяльності підприємства за аналізований та попередній до нього періоди.

$$I_{K_{mf}} = 1 - \frac{K_{mf1}}{K_{mf0}} \quad (2)$$

де  $K_{mf}$  – показник, що призводить до зниження ефективності діяльності підприємства за аналізований та попередній до нього періоди.

Після розрахунку коефіцієнтів темпу росту пропонуємо використати шкалу перевезення останнього у бальний вираз (табл. 1).

Таблиця 1

**Таблиця переведення коефіцієнтів темпу росту у бальний вираз**

Діапазон зміни темпу росту коефіцієнту	Бальний вираз
$I_n < 0$	0
$0 \leq I_n < 0,5$	1
$0,5 \leq I_n < 0,7$	2
$0,7 \leq I_n < 1$	3
$I_n \geq 1$	4

[авторська розробка]

За допомогою формул (1) та (2) визначається бальний вираз всіх показників, які запропоновані для оцінювання складової конкурентоспроможності підприємства. Загальна величина балів визначається за сумою балів за всіма коефіцієнтами темпу росту (3).

$$СКПі = \sum I_{K_f}(I_{K_{mf}}) \quad (3)$$

де СКПі – складова рівня конкурентоспроможності підприємства, балів.

Загальний рівень конкурентоспроможності підприємства визначається як сума балів за всіма складовими рівня конкурентоспроможності. Потім

необхідно виконати порівняння загального бального виразу конкурентоспроможності аналізованого підприємства з конкурентом.

**Висновок:** запропоновано методичний підхід оцінювання рівня конкурентоспроможності підприємства. Окреслений підхід передбачає представлення конкурентоспроможності у вигляді суми балів, які надаються, виходячи з темпу росту коефіцієнтів складових. Бальний вираз конкурентоспроможності представляється загальною сумою набраних балів за складовими. Рівень конкурентоспроможності визначається шляхом порівняння набраних балів із балами конкурента.

#### СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

- [1] Суханова А. В. (2021) Методичні підходи щодо оцінювання конкурентоспроможності підприємства. *Економіка та суспільство*. №26. URL : <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/382/369> (дата звернення: 05.10.2024).

